

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 113/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 CoE/28/2010 z 27. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 CoE/28/2010 z 27. mája 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je obchodnou spoločnosťou založenou na účely podnikania, v rámci ktorého je jej predmetom aj poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o revolvingovom úvere poskytla fyzickej osobe úver, ktorý spolu s ďalšími poplatkami bol dlžník povinný vrátiť v mesačných splátkach. Keďže dlžník neuhradil dlžné čiastky, sťažovateľka začala rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom. Sťažovateľka podala návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. J. S. (ďalej len „súdny exekútor“), ktorým sa domáhala vymoženía sumy 1 796,19 € s príslušenstvom proti povinnému na základe exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-1024/07-EK zo 14. novembra 2007 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), ktorý nadobudol právoplatnosť 28. decembra 2007 a stal sa vykonateľným 1. januára 2008.

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 5 Er/466/2009-13 z 10. marca 2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s odôvodnením, že rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom vo výške zaväzujúcej na zaplatenie zmluvných pokút.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietala nedostatok oprávnenia exekučného súdu preskúmavať vecnú stránku exekučného titulu, ako aj nesprávnosť skutkových a právnych záverov exekučného súdu.

Podľa skutočností uvádzaných sťažovateľkou v sťažnosti krajský súd uznesením sp. zn. 2 CoE/28/2010 z 27. mája 2010 potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie prvostupňového súdu.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu a postupom okresného súdu, ktorý mu predchádzal, boli porušené jej v petite označené základné práva, čo dokumentovala vlastnou právnou analýzou predmetnej veci, v ktorej okrem iného poukázala na judikatúru ústavného súdu a Súdneho dvora Európskych spoločenstiev. Zároveň sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci vydal nález, v ktorom vysloví

porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, zruší napadnuté uznesenie a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej náhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

8. Sťažovateľka namietala porušenie svojich v petite označených základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 2 CoE/28/2010 z 27. mája 2010.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má každý právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní.

10. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

11. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany

ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

12. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s postupom krajského súdu, ktorý na odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu, uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žiadosť na vykonanie exekúcie v označenej časti, ako správne potvrdil, pričom uviedol, že rozhodcovský rozsudok zaviazal povinného na plnenie odporujúce dobrým mravom. V nadväznosti na to sťažovateľka nesúhlasila s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom krajského súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jej exekučnej veci.

13. V reakcii na námietky sťažovateľky ústavný súd neposudzoval, či a do akej miery je napadnutý výklad danej problematiky krajským súdom optimálny, ale iba zisťoval, či nie je interpretáciou natoľko extrémnou, a teda svojvoľnou, že by vybočovala z postulátov spravodlivého procesu vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd nedospel k záveru, že by napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné a zasahovalo do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona, a to predovšetkým § 41 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení, § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, § 52 a § 54 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení a ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v platnom znení (ústavný súd rovnako poukazuje na právnu úpravu nadväzujúcich právnych noriem, ako je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 238/2008 Z. z., ktorým sa stanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru), ako aj obsah relevantných dôkazov je napadnuté uznesenie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní uznesenia okresného súdu za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení a vylučujúci porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

15. Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutými uzneseniami krajského súdu konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

16. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nezistil zjavnú neopodstatnenosť alebo arbitrárnosť namietaného uznesenia krajského súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť k arbitrárnosti tohto rozhodnutia ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy.

17. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľkou namietaným porušením označených základných práv a vzhľadom na uvedené bolo potrebné jej sťažnosť vo vzťahu k namietaným uzneseniam krajského súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia), keďže rozhodovanie o ňom je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011